Underlag, Kilen

Komplettering, 17 mars 2016

Roland Gustavsson

Förslag till huvudområden och stråk vid Kilen

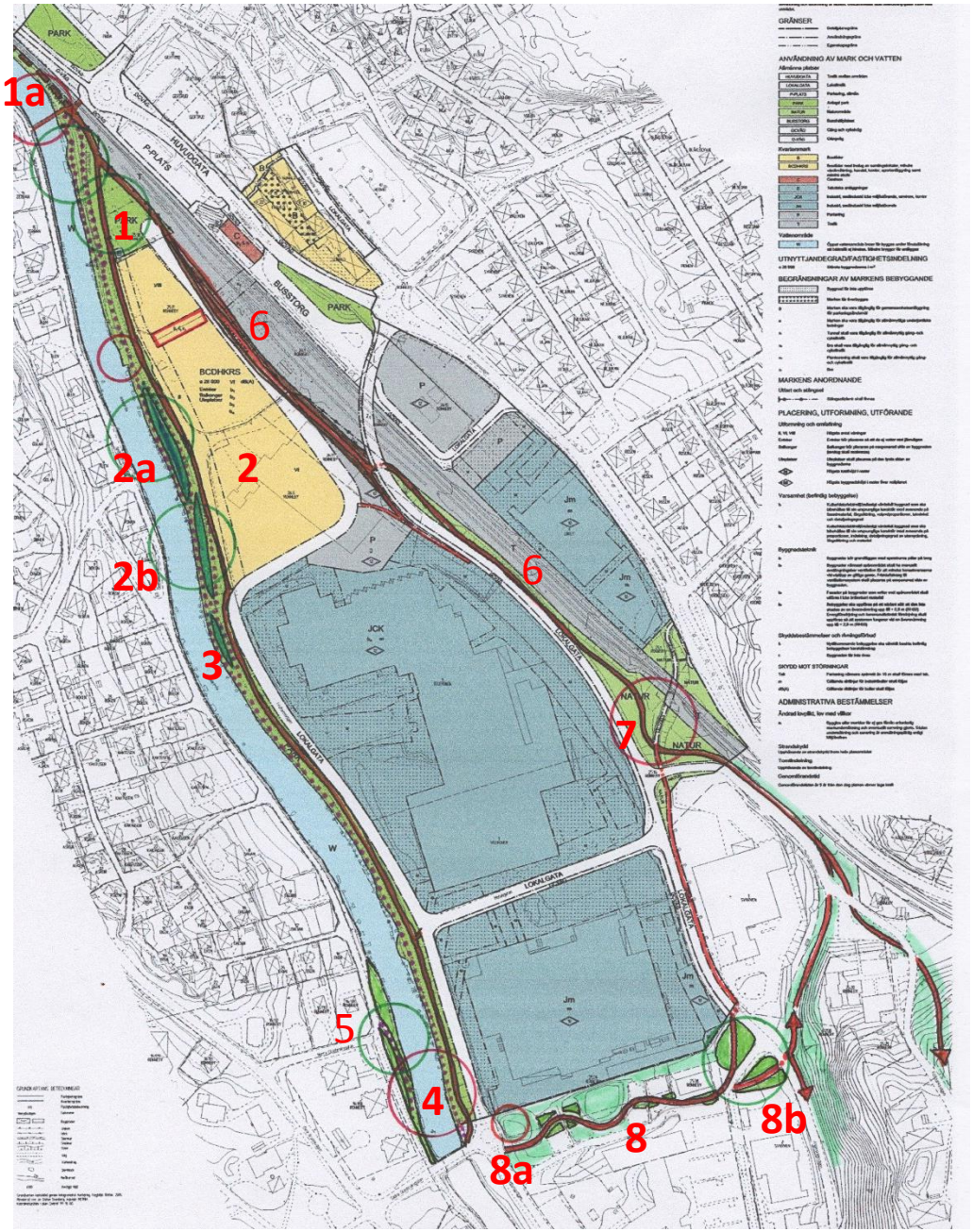

1. Kilenparken.

Entréområde till Kilenområdet och Östra Åpromenaden. Viktigt är att Kilenparken kommer fungera som som ett sammanhängande entréområde, med ånära del och övre del som upplevs som en enda helhet. Parken fortsätter norrut som del av den tidigare ”Inre Hamnen” **(1a)** med möjligheter i framtiden att få en förbindelse till andra sidan ån via en bro som man ”hänger” på järnvägsbron. Kilenparken blir en viktig första presentation av ån som del i Ronneby centrum, där ån och strandmiljön tillåts tala fullt ut. Parken kommer också spela en central roll som entré och skyltfönster mot Kilens bostadsområde, därav förslaget till namn.

2. Bebyggelseområdet Kilen.

Området Kilen ska först och främst användas för att skapa möjligheter för ett ökat boende. Byggnaderna och byggprocessen ingår i Ronnebys cradle to cradle-koncept, med de mål och villkor som då gäller. Även ute-miljön med vegetationsoch markbehandling ingår i detta. Det innebär att det blir väsentligt med mycket grön mark för dagvatteninfiltration och mycket träd för att klara luftkvalitet och lokalklimatet med vind, sol och skugga (gröna draperier som regulatorer) . Området kommer att byggas ut i etapper. Det innebär att chansen att genom tidigt etablerad växtlighet ge extra miljövärden, som kan byggas upp långsiktigt och som dessutom tidigt kan tjäna till att ge hela bostadsområdet Kilen en tidig, extra identitet som skiljer ut det från andra post-modernistiska bostadsområden och visar på cradle to cradle-arbetet i Ronneby som särskilt utvecklings-arbete.

Även sluttningen ner mot ån ska användas som del i cradle to cradle. Det ligger mycket i uttrycket att det främst är sluttande landskap som lever. Speciell stor kraft kommer läggas på att integrera med själva åmiljön och få en god, nära men ändå säker kontakt med vatten. Viktigt blir att skapa en känsla av att gå i vattenstråk med vatten på bägge sidor **(2a och 2b)**.

Förslag till huvudområden och stråk vid Kilen

3. Östra åpromenaden.

Detta tillhör Ronneby stads mest värdefulla grönstråk för framtiden, som stråk mellan centrum och Brunnen och vidare mot havet. Det bör bli betydligt mer innehållsrikt och fungera både miljömässigt med levande, variationsrika strandbiotoper och stråk som vänder sig till helt olika målgrupper och situationer. Med ett rationellt gång- och cykelstråk, som till huvuddelen använder sig av dagens redan befintliga stråk. Närmast ån föreslås längs hela Promenaden anläggas ett lättgånget men informellt och mycket välinpassat gångstråk som ska kunna bjuda på de stora upplevelserna och som är ett ”långsamhetens stråk”.

4 och 5. Båtlivet och strandpark som entré mot Brunnen.

Strax norr om bron mot Brunnen **(4)** föreslås en plats med sociala förtecken med gästbryggor och eventuell båt-uppläggningsplats som en möjlig utvidgad del av båtklubben Floras verksamhet. På västra sidan, utanför Glas-brukstomten **(5)** finns därtill en värdefull strandremsa som enda möjliga plats till en mer nära bekantskap med ån på västra sidan av ån, utan att ha bilar och cyklar inpå sig. Här föreslås en strandpark som även blir entré för de som kommer cyklande och gående från stan till Brunnen. En sådan entré finns inte idag.

6. Parkdalastråket.

Parkdalastråket finns inte idag utan gående och cyklande får trixa sig fram på den hårt trafikerade lokalgatan Över en hisnande hög bro, som landskapsmässigt inte har någon som helst förankring. Ett möjligt framtida ”Park-Dalastråk” tillhör de stora potentialen till att förbättra stråken i Ronneby. Avsikten är att här med enkla medel få till en åskänsla som grundlogik till rörelsestråket och binda samman Parkdala och Påtorp med Ronneby centrum. Samtidigt bör det bli en viktig ”fond” för Kilenområdet. Mot norr finns redan ett fint embryo till entré i Kilen-parken. Därefter byggs en ås upp som blir ett förbättrat skydd mot järnvägen och ett mer attraktivt fönster för Kilenområdet ut mot järnvägen. Längre ner vinklar det sig lätt vidare under bron och fortsätter. Ett möjligt skylt-fönster för ”urban odling” i Ronneby bör därvid kunna skapas på sluttningarna längs stråket, vid **(7)**.

8. Tvärsnaturstråket.

I Parkdalastråkets förlängning **(8)** når man lätt vidare på en befintlig cykelled och får kontakt igen med de mäktiga ädellövskogssluttningarna. Värdefullt vore emellertid att verkligen få till en sammanbindande länk med ovanligt höga naturvärden genom att utnyttja ett befintligt stråk där en uppprioritering av själva gångstråket görs, med kon-sekvensen att man tar bort några få tomma parkeringsplatser och gör en kompletterande plantering vid exempel-vis **(8b)**, så att man knyter ihop med själva landskapskorridoren med ädellöv, som finns i sluttningen.

Några principer för planteringar

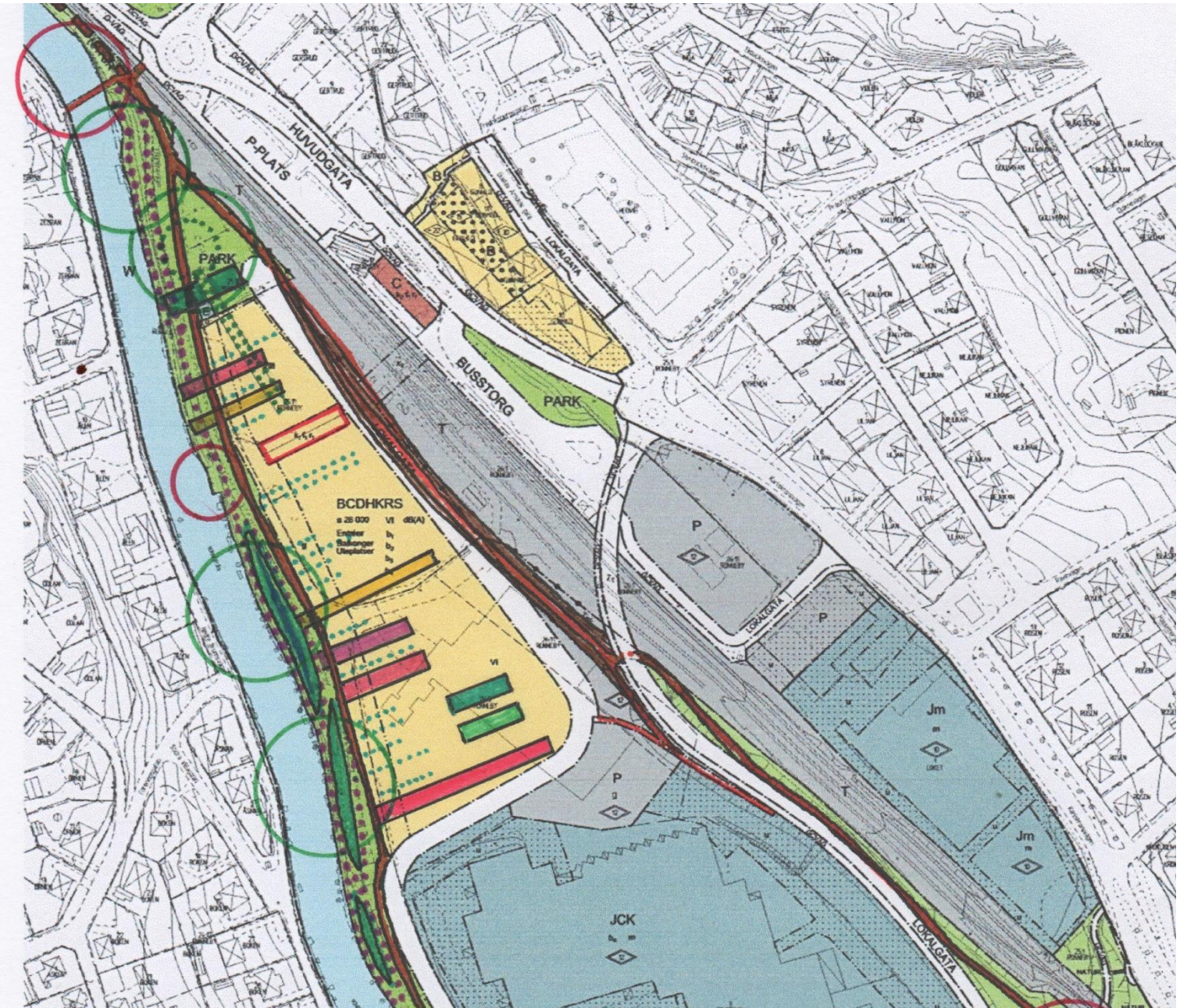

I rörelsestråket längs ån föreslås två typer av planteringar

Utgångspunkten i förslaget är att försöka optimera känslan av att röra sig längs med Ronnebyån som ett mer fullödigt levande vattendrag i jämförelse med den hårt kanaliserade ån vidare in mot staden. Närmast stranden löper hela tiden ett lättgånget, informellt gångstråk, som integrerats omsorgsfullt i terrängen. Genom grävning breddas strandzonen, nya träd planteras som bland annat säkrar långsiktigheten för levande träd och variation längs ån. Men de har också andra uppgifter, som att ge skugga tillräckligt åt såväl människor som laxfisk samt att förbättra skiktningen ovanför den fältflora som vill ha halvskugga eller skugga för att trivas och som mycket är det som ger en strandbiotop attraktivitet och årstidsväxling, med vildkrokus, snödropp, vitsippa, gulsippa, ormbunkar, vildtulpan mm. Man kan kanske här benämna det som en ”öppen skog” med speciellt fint utvecklat strand och lundflor.

Innanför, mot cykelvägen och mellan cykelvägen och gatan avses en mer rumsskapande plantering som ska variera starkt mellan olika avsnitt och som ska uppfattas som sammanhängande, men mindre organisk i sitt formspråk jämfört med strandbiotopen.

Miljö- och identitetsskapande planteringar inom Kilen

Den tredje typen av planteringar som föreslås användas här är en typ av planteringar, som formmässigt avses bli mer strikta och där det används växter som förutom att de är miljöskapande och långlivade är Växter som ska ta mycket uppmärksamhet och menas vara speciellt vackra eller spännande av de flesta. På kartan har deras lägen blivit Mer principiellt och färgvalet vill visa hur de är tänkta att ta uppmärksamhet. Planteringarna anger en riktning som understryker riktningen från bostadområdet Kilen ut mot ån och kontrasterar därmed mot längs-Riktningen längs ån som huvudriktning.

Därtill kommer en särskilt skräddarsydd plantering för enskilda platser, punkter och stråk som ska ha särskilt stor uppmärksamhet, ofta kräver ett mer känsligt plantmaterial och en användning av större plantkvalitéer. De punkterade, blåa linjerna är en signatur för design för dagvattenhantering.